

4.2. Uwarunkowania społeczne

Zużycie energii w gospodarstwach domowych

W Polsce jest ok. 13,3 mln gospodarstw domowych (GD). Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 2,9, przy czym najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa jedno- i dwuosobowe (odpowiednio 23,7% i 23%). Energia w gospodarstwach domowych zużywana jest głównie do ogrzewania pomieszczeń, wody oraz do przygotowywania posiłków. Pod względem zużycia energii elektrycznej najwięcej gospodarstw domowych znajduje się w przedziale zużycia 2001-3000 kWh rocznie.

Pod względem ilościowym w ogrzewaniu pomieszczeń główną rolę odgrywały paliwa stałe (49% GD) i ciepło sieciowe (41%). Jeżeli chodzi o sprzęt RTV i AGD, dominują urządzenia o klasie energetycznej A (udział urządzeń etykietowanych z innych klas w żadnej grupie nie przekracza 12%).

Poziom zużycia energii przez gospodarstwo domowe będzie zapewne się zwiększał, zbliżając się do poziomu państw UE-15. GD będą wyposażone w nowe urządzenia RTV i AGD o znacznie korzystniejszych parametrach efektywności energetycznej, lecz jednocześnie zwiększać się będzie liczba urządzeń zużywających energię na wyposażeniu poszczególnych GD. Przewidywać można także odchodzenie gospodarstw domowych od zużycia gazu na rzecz zwiększonej konsumpcji energii elektrycznej.

Wydatki na energię w gospodarstwach domowych

Po pierwszym okresie wdrażania reformy na rynku energii elektrycznej (lata 90. XX w.), średnie ceny bieżące dla gospodarstw domowych rosły systematycznie aż do 2013 r. (ponad 3% średniorocznie), zaś w latach 2013-2014 uległy obniżeniu. W przypadku cen dla przemysłu tempo wzrostu było wyższe (ponad 4% rocznie), wynikało ono jednak przede wszystkim z wysokiego wzrostu cen w latach 2007-2009 (o ponad 50%). W kolejnych latach miał miejsce niewielki spadek cen.

Wydaje się, że w długim okresie można spodziewać się kontynuacji owego trendu wzrostowego, w szczególności z uwagi na dodatkowe impulsy kosztowe generowane przez funkcjonujące systemy wsparcia, a także w związku z ewentualnym wprowadzeniem mechanizmów ograniczających ryzyko inwestycyjne.

Udział wydatków na utrzymanie mieszkania i nośniki energii nieznacznie spadał w latach 2003-2007 (21% do 18,4%), a w latach 2008-2011 wzrósł do 20,8%. Niewielki spadek odnotowano w 2012 r., w 2013 r. osiągnął ponownie poziom z 2011 r. Wydatki na same nośniki energii stanowiły w 2013 r. ok. 12,2%. Na uwagę zasługuje wyższa dynamika realna na wsi niż w miastach w odniesieniu do wydatków na użytkowanie mieszkania i nośniki energii.

W długim okresie trend ten może jednak ulec zahamowaniu, z uwagi na prawdopodobne ograniczenie skali prowadzenia przez ludność wiejską w GD działalności rolniczej, generującej dodatkowe zużycie energii, a także ze względu na upowszechnienie efektywnych energetycznie technologii budowlanych oraz promowanie mikrogeneracji.

Uwarunkowania demograficzne

W końcu 2013 r. liczba ludności Polski wynosiła 38 mln i stanowiła 7,5% ludności ogółem krajów UE-28, co oznaczało 7 miejsce wśród krajów Unii Europejskiej. W długim okresie przewidywany jest spadek liczby ludności do niecałych 36 mln w 2035 r. i 33-32 mln w 2050 r. Powyższe oznacza ubytek blisko 16% ludności w porównaniu ze stanem obecnym. Wskazanym trendom demograficznym towarzyszyć będą zmiany w strukturze wieku ludności –